

Dosarul nr. 2rc-102/23
2-21188396-01-2rc-17102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – A. Ojoga
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, D. Dulghieru, A. Pahopol

DECIZIE

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către avocatul Nicolae Leșan, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Premium Villas”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lady” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Premium Villas”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Premium Villas”, pe motiv că nu a îndeplinit indicațiile expuse în încheierea din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La 21 decembrie 2021, SRL „Lady” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Premium Villas”, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 366 229,29 lei, a penalității în sumă de 252 260,09 lei, taxa de stat în mărime de 18 675 lei compensarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 12 000 lei.

Prin hotărârea din 01 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Lady”.

S-a încasat de la SRL „Premium Villas” în beneficiul SRL „Lady” suma de 366 229,29 lei cu titlu de datorie, suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice și suma de 10 986,87 lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, cerințele sau respins ca fiind neîntemeiate.

La 26 iulie 2023, SRL „Premium Villas” a depus cerere de apel, menționând ca fiind apel preventiv, împotriva hotărârii din 01 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, invocând dezacordul cu hotărârea în partea admiterii cerințelor.

Prin încheierea din 19 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către SRL „Premium Villas”. S-a comunicat apelantei SRL „Premium Villas” despre necesitatea lichidării neajunsurilor, și anume, prezentarea

cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 8 240,15 lei, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. Totodată, s-a explicat apelantei că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 05 decembrie 2022, avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere de apel motivată, solicitând, în același timp, scutirea apelantei de la plata taxei de stat pentru examinarea apelului declarat împotriva hotărârii din 01 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de SRL „Premium Villas” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. S-a lăsat fără curs cererea de apel și s-a comunicat apelantei despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere, și anume, prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 8 240,15 lei, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. Totodată, s-a explicat apelantei că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 16 ianuarie 2023 avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere, solicitând amânarea plății taxei de stat în sumă de 8240,15 lei, până la data emiterii deciziei instanței de apel, invocând că se află într-o situație financiară precară.

Prin încheierea din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea SRL „Premium Villas” cu privire la amânarea achitării taxei de stat.

S-a dispus amânarea achitării taxei de stat apelantei SRL „Premium Villas” până la prima ședință în instanța de apel.

S-a lăsat fără curs apelul SRL „Premium Villas”.

S-a comunicat apelantei SRL „Premium Villas” despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere, și anume, prezentarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 8240,15 lei, fiindu-i acordat termen până la ședința judiciară din 22 martie 2023 ora 11:00.

S-a explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 21 martie 2023, avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere de strămutare a cererii de apel, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 07 iunie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea depusă de avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, iar cauza civilă s-a restituit Curții de apel Chișinău pentru examinare în ordine de apel, în același complet de judecată.

După remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, ședința judiciară privind soluționarea acceptării cererii de apel depusă de SRL „Premium Villas” s-a stabilit pentru 05 iulie 2023, ora 10:00.

La 04 iulie 2023 avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere de recuzare judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Dorin Dulghieru și Iurie Cotruță.

Prin încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de recuzare depusă de avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, judecătorilor instanței de apel, ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de către SRL „Premium Villas”, împotriva hotărârii din 01 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către de Societatea cu Răspundere Limitată „Lady” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Premium Villas”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău. S-a remis în adresa apelantei cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 08 octombrie 2023, avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, restituind spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău a chestiunii de amânare a plății taxei de stat.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentei a invocat că, instanța de apel la emiterea încheierii a aplicat formalist legislația procesual civilă, contrar principiului unui proces echitabil întru garantarea unui act de justiție efectiv și nu declarat, or, prin soluția adoptată recurenta este lipsită de dreptul fundamental la un tribunal.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimă la data de 17 octombrie 2023 (f.d. 211).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel la data de 11 septembrie 2023, fiind expediată prin intermediul poștei terestre la adresa SRL „Premier Villas” și avocatului Nicolae Leșan (f.d. 205), însă confirmarea recepționării la materialele cauzei lipsește.

Prin urmare, recursul declarat de către avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, împotriva încheierii din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 08 octombrie 2023, este în termen.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 86 alin. (1) din Codul de procedură civilă judecătorul, până la acceptarea cererii de chemare în judecată, soluționează cererile părților privind

amânarea sau eşalonarea plății taxei de stat ținând cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că prin hotărârea din 01 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Lady”. S-a încasat de la SRL „Premium Villas” în beneficiul SRL „Lady” suma de 366 229,29 lei cu titlu de datorie, suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice și suma de 10 986,87 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, cerințele sau respins ca fiind neîntemeiate.

La 26 iulie 2023, SRL „Premium Villas” a depus cerere de apel nemotivată, fără achitarea taxei de stat, împotriva hotărârii din 01 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 19 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către SRL „Premium Villas” și s-a comunicat apelantei despre necesitatea lichidării neajunsurilor, și anume, prezentarea cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 8 240,15 lei, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii.

La 05 decembrie 2022, avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere de apel motivată, solicitând, în același timp, scutirea apelantei de la plata taxei de stat pentru examinarea apelului declarat împotriva hotărârii din 01 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de SRL „Premium Villas” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. S-a lăsat fără curs cererea de apel și s-a comunicat apelantei despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere, și anume, prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 8 240,15 lei, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii.

La 16 ianuarie 2023 avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere, solicitând amânarea plății taxei de stat în sumă de 8240,15 lei, până la data emiterii deciziei instanței de apel, invocând că se află într-o situație financiară precară.

Prin încheierea din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea SRL „Premium Villas” cu privire la amânarea achitării taxei de stat. S-a dispus amânarea achitării taxei de stat apelantei SRL „Premium Villas” până la prima ședință în instanța de apel. S-a lăsat fără curs apelul SRL „Premium Villas”. S-a comunicat apelantei SRL „Premium Villas” despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere, și anume, prezentarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 8240,15 lei, fiindu-i acordat termen până la ședința judiciară din 22 martie 2023 ora 11:00.

S-a explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 21 martie 2023, avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere de strămutare a cererii de apel, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 07 iunie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea depusă de avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, iar cauza civilă s-a restituit Curții de apel Chișinău pentru examinare în ordine de apel, în același complet de judecată.

După remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, ședința judiciară privind soluționarea acceptării cererii de apel depusă de SRL „Premium Villas” s-a stabilit pentru 05 iulie 2023, ora 10:00.

La 04 iulie 2023 avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, a depus cerere de recuzare judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Dorin Dulghieru și Iurie Cotruță.

Prin încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de recuzare depusă de avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, judecătorilor instanței de apel, ca fiind neîntemeiată.

În termenul indicat de instanța de apel, SRL „Premium Villas”, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în sumă de 8240,15 lei.

Prin încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de către SRL „Premium Villas”, împotriva hotărârii din 01 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către de Societatea cu Răspundere Limitată „Lady” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Premium Villas”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău. S-a remis în adresa apelantei cererea de apel cu toate documentele anexate.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Din norma de drept menționată rezultă că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel, or, SRL „Premium Villas” nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 27 februarie 2023 și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat, în termenul stabilit.

Prin urmare, cu referire la argumentul invocat de către avocatul Nicolae Leșan, care a acționat în interesele SRL „Premium Villas”, în cererea de recurs, precum că fiind în imposibilitate de a executa integral obligația de achitarea a taxei de stat este lipsită de dreptul fundamental la un tribunal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl apreciază ca neîntemeiat.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul de judecată reiterează că, Curtea de Apel Chișinău corect a punctat că apelanta în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în vederea înlăturării neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată învederează că, SRL „Premium Villas” contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975, cauza Van Harn vs Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012, cauza SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

Recurenta nu a dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale, astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la

concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Nicolae Leșan, în interesele SRL „Premium Villas”, cu menținerea încheierii din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Nicolae Leșan, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Premium Villas”.

Se menține încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lady” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Premium Villas”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi